

Leto VI.

V Ljubljani, 19. novembra 1910.

Štev. 11.

MINKA GOVÉKARJEVA:

Marya Konopnicka.

Zopet se je utrnila svetla zvezda na nebu svetovnega pesništva, utrnila se je, zatonila ... ni je več. Umrla je velika poljska pisateljica Marya Konopnicka. Od l. 1876. je blestela ta žareča zvezda kakor ogromen demant, ter je pošiljala svoje tisočere zlate žarke preko vse domovine Poljakov ... Sijala je v polrazpadle kočé izkoriščanega kmeta tam po bednih in zapuščenih poljskih vaseh ter v mestne podstrešne in podzemske mrzle izbice delavca — trpina. Ti biserni žarki so videli vse gorje, vso nesrečo revežev, vso onemoglost malih, ostavljenih in teptanih. Poigravali so se ti žarki po posejanih žitnih poljih, ki pa včasih tako kruto varajo gladnega kmeta, — skakljali so po dehtečih livadah, zrcalili so se v srebrnih valčkih studenčka v temnem gozdu ter objemali bisernorosnate spominčice, ki so odpirale začudene svoja modra očesca. Poljubljali so vonjive šmarnice in vitke lilije ter švigali kraj križa ob prašni cesti preko hladne dolinice in po modrem cvetju lanovem tam za vasjo. Sijali so v tužno kočico tik gore, kjer je blagoslavljal stara, bolna mati svojega edinca, ko je odhajal v vojno borit se in umret za poljskega kralja. Begali so žalostni po krvavem bojnem polju, posejanem s trupli domoljubnih kmetov. Videli so plač nesrečne matere, divji obup zapuščene soproge, bleda ličeca in udrtá očesca lačnih otrok ...

Vsaka gospodinja, ki hoče „Slovensko Gospodinjó“ zastonj, naj pošlje svoj naslov Kolinski tovarni v Ljubljani.

Globokočuteče srce Marye Konopnicke je objemalo vse človeštvo. Njeno geslo je bilo: »Imej srce in prodiraj v srce!« Zato pa so tudi njene pesmi zdaj tiha, v srce segajoča tožba, a zdaj zopet obupen, strasten klic, klic milijonov. Seveda vidi ta socialna pesnikinja največ bolečin, ran in jokajočih tam, kjer vladata glad in beda, kjer je tema in mrz. In tu med reveži, med zaničevanimi in zapuščenimi se giblje najrajša, bodri jih in tolaži. Konopnickina duša je zrcalo, ki v njem odsevajo vse želje, vse boli in veselje naroda. Ona pozna vse rane, nevolje in borbe narodove, spaja se z dušo seljaka in priprostega meščana, ona vé, da sta prava junaka razpadle Poljske, prva zdrava in ustvarjajoča kal — kmet in delavec. V njeni duši zvone strune, ob katere udarja plač in stok najbednejših.

Marya Konopnicka je bila rojena l. 1846. v Sienatkah. Mati jej je umrla, ko je bila še majhna deklita. Oče, član stare plemenitaške rodbine, se je mnogo brigal za vzgojo svoje hčerke in jo je dal pozneje v samostansko šolo. Prišedša iz samostana, se je Marya kmalu omožila z veleposestnikom Konopnickim. Živeča na deželi, je začela pesnikovati. L. 1876. je izdala svoje prve pesmi in novele. Od l. 1890 do 1903 je živela Marya Konopnicka skoraj stalno v tujini, zlasti na Francoskem in v Italiji. Tudi v Gorici se je mudila dalje časa, ter je v dveh večjih delih: »Kako solnce v Gorici vzhaja« in »Kako solnce v Gorici zahaja« opisala naše rojake, slovenske Primorce.

Jubilejne slavnosti l. 1902, ko je slavila Konopnicka 25 letnico svojega slovstvenega delovanja, so privedle pesnikinjo zopet v domovino. Hvaležni poljski narod je kupil tej veliki ženi v Galiciji krasen grad Žarnovec, ki ga obdaja diven park. Varšavski komitat pa je nabral in podaril sloveči pesnikinji na gospodarstvo 25.000 rubljev in dne 8. sept. 1902 je bila Marya Konopnicka slovesno vpeljana v svoj grad... Tako odlikuje in nagraja poljski narod svoje duševne velikane.

Konopnicka je napisala več zvezkov novel, kakor »Moji znanci«, »Na poti«, »Gospodična Florentina« i. t. d. ter več zvezkov poezij in celo nekaj dramskih del. Iz vsake njene vrstice veje duh domače zemlje. Snovi za svoje pesniške proizvode je jemala iz občne zgodovine, najrajša pa iz zgodovine svojega slavnega naroda ter iz najnovejšega časa. Tudi izseljevanje izkoriščanega, do skrajnosti izsesanega naroda je napravilo na rahločutno pesnikinjo globok vtisk. Pod tem vtiskom je

Zahtevajte cikorijo

nastala njena velika narodna epopeja »Gospod Balcer v Ameriki«, ki se v njej zrcalijo vse nade in vsa bridka razočaranja poljskega kmeta in naraščajoče koprnenje po rojstni vasi, po zvonjenju domačih zvonov.

Konopnickinega pogleda ne zavesi niti tuja sreča, tuje blagostanje . . . Potovaje po širnem svetu, pač občuduje krasne palače in si ogleduje strmé starodavne mogočne spomenike, ki pričajo o bivši slavi, o bivšem razkošju. Toda tudi v tujini vidi poleg očarujoče krasote, poleg solnčnojasnih strani — senco in temo, blato poleg biserov, ruševine poleg mramornatih palač. Tudi njeni prelestni spominski knjigi »Italija« in »Hellenika«, ki združujeta opise krasote narave, s krasoto umetnosti, imata pesmi, ki govorijo o socialni krivici na svetu.

Ivan Franko, znani maloruski pisatelj, poznavatelj vseh slovanskih jezikov, duhovit kritik, meni, da je Konopnicka po smrti Asnyka nedvomno največja poljska poetka ter poleg Elize Orzeszkove gotovo najznamenitejša slovanska pisateljica . . . Pisatelj in publicist Viljem Feldman pa imenuje v svoji knjigi »Dvajset let poljske književnosti« M. Konopnicko eden največjih ženskih talentov, kar jih je sploh kdaj živelo.

Poljski narod visoko ceni in ljubi svojo veliko pesnikinjo ter bridko žaluje po njej. Naj bi se tudi Slovenci in Slovenke zanimale zanjo, naj bi nam naši založniki ali literarni zavodi podarili čim preje nekaj dobrih prevodov najlepših del Marye Konopnickel

ZAGORKA:

Zagorec.

Črtica iz kmečkega življenja.

(Konec.)

Zmbro pa se ni niti ozrl za sinom; zakril si je obraz z rokami in je tiho vzdihal.

»Barica, sedi semkaj!«

Tiho je pristopila žena, sedla k njemu na panj in podprla glavo. Izza temnih gora je pogledala luna in je razsvetlila vso okolico: gore, doline, cerkvice in vasi, tudi njuno siromašno,

v korist Družbe sv. Cirila in Metoda!

okajeno kočico brez dimnika, krito s slamo . . . Toda vsaka razpoka na tej kočici je zakrivala v sebi lepe, prošle spomine, vsaka praska je govorila o davni, skupaj prebiti bôli. Vsa hišica jima je bila spomin prestanih bolesi, ali vendar jima je bila mila, draga — in oba sta se zagledala v ta poslednji ostanek minulega življenja.

»Samo danes je še naša, jutri pa bo v njej gospodoval tujec,« je zašepetala žena in gorko zajokala. — »Včeraj je bilo 26 let, kar se nama je rodil Janko, — in v isti kamrici je umrla Marica — — pa mali Ivanček se je rodil v njej pred dvema letoma . . .« je pripovedovala skozi jok. Imbro jej ni odgovarjal, vzdihnil je in začel basati svojo pipo.

»Preveč kadiš danes.«

»Naj — to je zadnje . . . nič več tobaka nimam . . . Stara, pojdi ti doli v vas k teti.«

»Zakaj? — Sedaj? Ne!«

»Poslušaj me, tudi jaz pridem, naj prodajajo jutri samil«

»Ne, ne, pri tebi ostanem!«

»Moraš iti, saj pridem za teboj!«

»No, pa grem, samo pridi gotovo . . . Lahko noč!«

»Pridem jutri zjutraj. Zbogom! . . .« Hotel je reči še nekaj, a se je naglo obrnil od nje in je globoko zasopel v cev svoje pipe. Oči so mu divje gorele, a roke so se mu tresle. — — Mesec je plaval preko gorâ, tiho in sanjavo. Ko je poslednji bleđi njegov žarek ugasnil za goro in je izkadir Imbro zadnji prašek tobaka, je vstal in se izgubil v temi dvorišča. Takoj nato je bilo slišati prasketanje užigalic, zaplamenel je višnjevkast plamenček in je zopet ugasnil.

Sedaj je stopil Imbro v svojo kočico in je začel vleči na plano klopi, mize, postelje, staro zibel . . . vse je znesel daleč v breg. Ko je zvršil vse to, se je precej oddaljil od kočice, legel na tla, podvil roke pod glavo in ležal tako nepremično . . .

Iz nočne temine je prinesel veter vonj dima, ki je začel polniti ozračje. — — Imbro se ni niti ganil. — — Par trenutkov nato je zopet zapihnil veter, in iz slamnate strehe je planila mala iskrica, njej so sledile večje, ki so se raztezale končno v živ plamen.

Imbro ni trenil z očesom.

Sedaj so se že dvigali iz strehe dolgi plameni, a vetrič jih je zvijal kakor ognjene kače. Vse večje in večje so postajale te plamene kače, vse besnejše so se ovijale okrog zidov, brunov in

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

so plazile po slami dalje k hlevu ... Čim bolj so rasle in se širile, tem manjša je postajala kočica. Nekaj časa je žarela v gosti temi kakor ognjena baklja, potem zopet je tlela kakor sve-tilnik v širnem morju.

Imbro pa je ležal nepremično. — —

Pastirjem, ki so v dolini pasli konje, se je zdelo, da na hribu nekdo žge kres, potem pa so zopet mislili, da gori baronov gozd in so začeli klicati na pomoč.

* * *

Hrup je napolnil nočno temino. Po holmu so se vzpenjali ognjegasci, kmetje, orožniki in nekaj gospode.

»Aoh!«

»Kaj je?«

»Imbro, kaj ležiš tukaj ... kmet neumni, vstani.«

Imbro je vstal kakor avtomat in je zrl brezmiselno v prišleca.

»Ali ne vidiš, da ti gori hiša?«

»Vidim.«

»No pa?«

»Naj gori.«

»Ali si blazen?«

»Nisem, gospod ... Sedaj pa le na boben ž njo ... prosim ... toda ni se še zdanilo.«

»Kaj? Kako je nastal ogenj?« je zagrmel orožnik in sunil Imbra v ramena. »Kdo je zažgal? Govori!«

»Jaz! — — Kar na boben ž njo! Le naj se v njej nastani tujec — pritepenec!«

»Ali veš, da pojdeš takoj v ječo?« ga je vprašal orožnik.

»Tu, — zvežite me!« je odgovoril mirno Imbro in iztegnil roke.

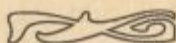
»Glej, koča, hlev, vse je zgorelo,« je izpregovoril eden izmed orožnikov. »Ali ti ni nič žal, ti zver!«

»Ne, tako mi je manje žal.«

»Tako si torej ljubil svoj dom?«

»Tako!«

Izza gorâ je vstajala zora in je na svojih krilih prinašala dan. Prvi njeni žarki so padali na pogorišče Imbrove kočice. Ko ga je odhajaje izgubil iz vida, so se mu porosile oči. Padla je prva solza na pogorišče Imbrove siromašne, bedne, a ljubljene sreče.

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

Snažnost v kuhinji.

istost nepopisno dobro dé človeku. Zdi se, da solnce bolj prijazno sije, da je soba večja, miza prijaznejša in da so ljudje vse zadovoljnejši tam, kjer je doma snaga.

Posebne snažnosti pa je treba v kuhinji ter velike skrbnosti pri pomivanju.

Za pomivanje posode skrbi predvsem, da imaš dovolj čiste in vroče vode. Zato skrbi, da je kotel vedno poln in imej poleg tega zmeraj večji lonec vroče vode na razpolago.

Da posodo res snažno umiješ, moraš imeti tri velike posode. V eni posodi naj bo vroča voda za pomivanje, v drugi gorka voda za izplakovanje, v tretjo posodo pa zlagaj pomite stvari, da se odtečejo. — Najprej pomij porcelanasto posodo, potem pridejo na vrsto lesene stvari in naposled lončeno in železno posodje. Da spraviš iz posode vso nesnago, imaš lahko poleg platnene pomivalke tudi še krtačico.

Steklenih krožnikov in skledic ne pomivaj v prevroči vodi, da ti ne počijo, ter obriši še nekoliko mokre. Sekalnice, deske za testo in kuhalnice pomivaj z vročo vodo in drobnim peskom ali z milom. Sode pa ne pridevaj, ker napravi soda les siv. — Železne lonce in kože lahko odrgneš najprej s časopisnim papirjem, ako ga imaš, potem jih še le začni pomivati. Če nimaš papirja, pa se poslužuj svežnja slame in drobnega peska, da odpraviš sajaste lise. Vsekakor moraš vso od plamena črno posodo vsak dan sproti popolnoma in do čistega osnažiti. Lonce pomivaj z vročo vodo, kateri prideni sode; soda namreč raztopi mast. — Če se je v loncu kaj prismodilo, deni vanj vroče vode in pepela od drv ter sode. To naj se odkuha, potem pomij lonec. Nikdar pa ne prestavljaj take posode po cele dneve po ognjišču, nego osnaži čim preje, kar je treba osnažiti.

Žlice, nože in vilice pomivaj v posebni skledi, in sicer ne v prevroči vodi. Zlasti se ročaji namiznega orodja v vroči vodi lahko pokvarijo. Kar je jeklenega na namiznem orodju, odrgni — če treba — s špiritom in snažilnim prahom. Pazi posebno pri vilicah, da jih očediš tudi med roglji. Namizno orodje precej obriši, ko ga pomiješ, ker sicer lahko zarjavi. Osnaži pa orodje

Zahtevajte cikorijo

takoj in ne šele pred večerjo ali obedom, ko je že treba nesti jed na mizo. Tako odlaganje priča o malomarnosti kuharice.

Kozarce in steklenice pomijaj s čisto mrzlo vodo in s flanelo. Povezni jih potem, in ko se odtečejo, jih obriši. Če so steklenice motne, jih pomij z jajčnimi lupinami ali s svežimi koprivami. Brušeno stekleno posodo odrgni včasih z mokrim žaganjem, potem jo pomij.

Za brisanje posode uporabljaj cunje iz domačega platna. Seveda moraš imeti za razne vrste posode tudi različne cunje. Bodi pa v uporabi janju brisalk zelo natančna ter ne trpi v kuhinji zamazanih in črnih cunj, ki se skoraj ne dajo več čisto oprati. Da pa niso brisalke takoj vse umazane, moraš posodo čisto in temeljito umivati ter spraviti že v vodi vso nesnago iz nje. Zato pa ne pomivaj z nečisto vodo ali z umazano pomivalko. Če imaš več posode, premenjaj parkrat vodo. Nikdar pa ne dolivaj vode, ker ostane sicer voda vseeno umazana. Odlij vso umazano vodo in nalij čiste, sicer tvoja posoda ne bo nikdar snažna.

Ko je vsa posoda umita in zbrisana, deni vse takoj v red; vse mora biti popolnoma pripravljeno za nadaljnjo uporabo. Pomivalke dobro izperi in jih obesi k štedilniku, da se posuše. Štedilnik pometi in ga odrgni z mokro cunjo in peskom. Pobriši tudi mize, klopi, stole, pometi tla in jih večkrat v tednu zbriši z mokro cunjo. Pospravi vse do najmanjše stvarice ter si ne spravljal ničesar za poznejši čas! Ni pa dovolj, da samo pomivaš in pospravljaš, nego moraš tudi paziti, da si ne navlečeš in namažeš sproti vsega. Devlji torej stvari, ki si jih rabila, takoj oziroma — kakor hitro mogoče — zopet na določeni prostor. Le tako moreš imeti snažno in lepo urejeno kuhinjo, ki je prvi pogoj dobre gospodinje.

R. G.

Jasna noč . . .

Solnce je potegalo zadnje žarke za vrhove, od vzhoda je prihajal mrak, počasno in tiho. Velikih, toda previdnih korakov je stopal naprej proti zahodu, in ko je zarja na nebesnem obroku utonila za gorami, objel je zemljo z lahnimi perutmi. Mir je zavladal v dolini. Lučice na nebu so se vžigale in dvignil

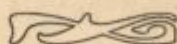
v korist obmejnim Slovincem!

je mesec srebrno glavo izza obzorja ter razlival čarobno svetlobo po zemlji. Jasna in vedra noč je legla na poljane.

Bila sem sama in šetala sem ob kraju jezera v visoki travi. Želje so kipele v srcu, sedale vetru na peruti in odplavale kdo-vekam. V duši je vstajal sen, lep ko bajka.

Trudna sem sedla v travo pod košato cipreso in zaspala. Zaspala? Ne, samo zasanjala! Bile so to sladke sanje iz preteklih dni. Tudi noč je sanjala, sladko, ker bila je jasna in vedra. Lahen veter je plaval nad vodami ter pripovedoval vrhovom dreves, kaj je sanjala noč. In vrhovi so se zibali od razkošja ter se napajali ob lepoti sanj. Listje je šuštelo ter pripovedovalo bajke po svoje. Jaz sem sanjala o sladki ljubezni iz nekdanjih dni in noč je sanjala z menoj. — Nebo je bilo modrikasto in zvezde so plapolale, kakor bi se hotele stikati v plamene. Nebrojno število se jih je kopalo v jezeru in šepetalo povodnim vilam na uho, pridušeno in šaljivo. Pri obrežju jezera je plaval mesec in z dobrodušnim obrazom se oziral po kopajočih se zvezdah. — Iz daljave so pripluli akordi v moje mračno srce in tesno je bilo željam; vzkipele so in zahrepenele... Gozd je pel slavospev bajni noči in jaz sem slišala odmev v svojem srcu, — odmev zaljubljene pesmi. Tudi takrat je bila noč vedra in jasna! Stala sva ob jezeru, takrat nisem sanjala, bila je resnica. In nagnil se je čez me in mi šepetal: »Ljubica, slišiš! Bajna je noč nocoj!« Zrla sem proti nebu, vse naokrog je tajno šuštel v brezmejni sreči. Gozd je pel zaljubljeno pesem in jaz sem uživala resnico.

Nocoj pa le sanjam, mislim na lepo preteklost in iz srca mi vre goreča želja: Dajte, pridite zopet, lepi dnevi!

JANKO LEBAN:

Luni.

Prijateljica, luna mila!
Kakó otožno náme zreš,
kot bi nad mano se solzila,
kot moje da gorjé umeš!

Sam vem: teló je moje bolno,
- potrto v prsih pa srcé
in dvomov, boli ga vsepolno
razriva mi od dne do dne...

Ni daleč čas, ko me spremljála
pogrebcev vrsta bo v pokóp;
tí, lunica, pa boš sijala
na moj samotni, revni grob...

Zahtevajte Molinsko cikorijo!

Malokrvnost.

Malokrvnost ali bledičnost je pogostokrat prvi začetek težke bolezni. Sama na sebi je ta bolezen nekaj povsem neopasnega in navadnega; če pa jo zanemarjamo, ima lahko zelo hude posledice.

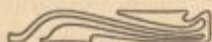
Mestni otroci so navadno blede polti; ako jih pošlješ na kmete, kjer imajo dovolj čistega zraka, jim lica kmalu zdravo porudeče. So pa tudi taki ljudje, ki so bleedi, dasi imajo dovolj krvi in so zdravi.

Malokrven je oni človek, ki mu ni bleda samo koža, nego tudi zobno meso in očesna mrenica; poleg tega mu je koža uvela in suha. Toda ne samo suh, tudi debel človek je lahko malokrven. Malokrvne ljudi hitro in zelo utruji vsak telesni in duševni napor, razburja jih vsaka malenkost, pogosto jih boli glava, vrti se jim v glavi ter se celo onesveščajo. Navadno imajo tudi slab tek in prebavljajo neredno.

Glavno sredstvo proti malokrvnosti sta sveži zrak, dobra, tečna hrana, — zlasti mleko, močnate jedi in zelenjava — ter mir.

Posebno se je treba ozirati na malokrvnost pri otrocih. Navadno se pokaže malokrvnost in šibkost otrok v razdraženosti in slabi volji, ki se loti otroka pri vsaki malenkosti. Ako postane tak otrok siten in razposajen, treba staršem posebnega potrpljenja in premišljenega ravnanja, da spoznavajo, kako treba prav ravnati z njim. Prevelika strogost ni na mestu, vendar pa tudi popustljivost ne sme segati predaleč. Vsekakor je treba dobro preštudirati otrokovo stanje ter ga ne takoj kaznovati; saj čestokrat izvira otrokova sitnost in razdraženost iz njegove telesne nemoči in šibkosti. Tako šibko telo tudi nima zadosti duševne moči, da bi se prevladalo in prihaja pogostokrat od tod pretirana občutljivost nekaterih ljudi.

Skrbimo pravočasno, da odgojimo zdrave, krepke otroke; le zdravo telo more kljubovati vsem nezgodam in more odgovarjati vsem zahtevam, ki jih stavi dandanes življenje na človeka.

T. K.:

Moka.

Med rastlinskimi živili so najboljša ona, ki imajo v sebi mnogo škroba. Kdor hoče torej imeti tečno in zdravo hrano, mora uživati tako rastlinsko hrano, ki se dobiva iz nje moka.

Moka je v žitu, v krompirju in v sočivju. Moka ima v sebi mnogo škroba in beljakovine, torej vsebuje toplotvorne in krvotvorne snovi. Vse vrste moke pa niso enako hranilne, in celo ista vrsta ni vedno enako hranilna. Hranilnost moke je odvisna od rastline same, še bolj pa od načina, kako se moka proizvaja iz žita. Škrob je bolj v sredini žitnega zrna; lepivo, ki je najbolj redilno, pa je pod semensko kožico in v kožici sami. Kadar se žito melje, se odloči kožica od jedra in pride v otrobe. Kolikor več otrobov se izloči iz moke, toliko bolj bela je, toda obenem manj hranilna. Zato je tudi črn kruh redilnejši nego bel. Ali ne samo, da je kruh iz nerazotrobljene moke bolj tečen, marveč je tudi lažje prebavljiv. Otrobi imajo namreč to svojstvo, da pomagajo moko kemično pretvarjati; zato pospešujejo prebavljanje. V sebi imajo snovi, ki izpreminjajo škrob v sladkor.

Moka se jako rada pokvari, zato jo je treba večkrat premešati in prezračiti. Suha moka je redilnejša, nego vlažna. Dobra moka je rumenkastobela, med prsti se čuti suha in čvrsta ter škriplje. Kadar kupuje gospodinja moko, naj torej skrbno pazi, da bo imela ta svojstva.

RAZNOTEROSTI

Demonstracije Angležinj. V Londonu je priredilo junija meseca t. l. 10.000 žensk demonstracijo za žensko volilno pravico. Priredile so po obrežju Temze ogromen 40 km dolg izprevod s 600 vihrajočimi zastavami in 40 godbami. Tega izprevoda so se udeležile zastopnice ženskih društev iz Evrope, Amerike in Avstralije. Na neki irski zastavi je bilo zapisano geslo: »Pravična stvar rodi močne roke« in »Kar je dobro za Johna (moško ime), je tudi dobro za Jeano« (žensko ime). Na čelu izprevoda je korakala generalica, gospa Drumondova, njej ob strani pa dve znani suffragetki (boriteljici za žensko vol. pravico) kot adjutantki. Tem je sledilo 617 žensk, ki so vse že bile zaprte, ker so se preburno vnamale za žensko volilno pravico. Bile so vse belo oblečene.

Zahtevajte Holinsko cikorijo

Izprevod se je vršil mirno in v redu, tako da ni imela policija nikakega opravka. Par dni nato sta bili pri angleškem ministrskem predsedniku Asquithu dve ženski deputaciji, ena za in druga proti ženski volilni pravici. Seveda je imel minister potem lep izgovor, da bo težko kaj, ker ženske med seboj niso — edine in delajo nekatere proti svojim interesom.

Ženska — ministrski svetnik. Na Španskem so poklicali nedavno v ministrstvo kot uradnico in svetovalko grofico Emilijo Pardo Bazenovno, ki si je pridobila za povzdigo socialnega stanja izredno velike zasluge.

Pravica žensk na Ruskem. Ruski naučni minister je predložil dumi (državni zbor) zakonski načrt, s katerim se ženskam, ki so dovršile vseučiliške študije na kaki inozemski univerzi, daje pravico, da polagajo na ruskih vseučiliščih naknadne izpite. Ti izpiti jim dajejo enake pravice kakor moškim in pripuščajo ženske tudi k profesorskemu stanu. — Rusija je torej bolj napredna kakor Avstrija ali Nemčija.

Ženska — brivec. V Inomostu na Tirolskem je postala brivski pomočnik gospodična Marija Unterkirchnerjeva. Rojena je leta 1892; po smrti svojih starišev se je preselila k svoji sestri, ki je omožena z brivcem. Tam je vstopila v brivnico svojega svaka ter se je izučila v brivski obrti. Obenem je obiskovala strokovno šolo za brivce in se udeleževala tečaja za izdelke iz las. Na brivski razstavi je dobila gdč. Unterkirchnerjeva lansko leto za svoje izdelke iz las prvo častno darilo.

Glas slovenske gospodinje.

Prejeli smo sledeče pismo, ki ga v celoti objavljamo:

Do nedavnega časa sem bila vedno v nemali zadregi, kadar mi je bilo treba napraviti dobro kavo. Nič ni pomagalo, da sem pri trgovcu kupovala le najboljše zrnato kavo, da sem imela izvrstno mleko — pijača, ki sem jo skuhalo, ni in ni bila dobra. Nobenega pravega okusa in vonja ni imela in še lepe barve ne. Moj mož se je zaradi tega vedno pritoževal in gostom si svoje kave kar nisem upala ponuditi. Potožila sem nekoč to svojo zadrego prijateljici, ki me je prišla obiskat. Ko sem ji vse lepo razložila, mi je takoj rekla: »Najbrže imaš slabo cikorijo!« »Na to pa niti mislila nisem« — sem ji odvrnila. In ona je nadaljevala: »Dobra kavna primes je pri kavi ravno tako važna reč, kakor

Zahtevajte Holinsko žitno in sladno kavo!

dobra zrnata kava in dobro mleko. Ako je kavna primes ali cikorija slaba, tudi pijača, ki jo pripraviš, ne bo dosti prida. Jaz sem bila v prav taki zadregi kakor ti, in že sem sklenila, da kave sploh ne bom kuhala več, kajti boljše nič kot slaba stvar, nad katero se človek samo jezi. Tu sem čitala v časopisih, da se je v Ljubljani ustanovilo novo trgovsko podjetje, Kolinska tovarna, in slišala sem, da ta Kolinska tovarna izdeluje prav izvrstno kavno primes. Ker sem izvedela, da je to podjetje domače in narodno, sem tem raje sklenila, da poskusim še Kolinsko kavno primes, predno nad svojo kavo popolnoma obupam. In glej, takoj prvi poizkus se je posrečil, kava je bila izvrstna, kakor nikdar prej in moj mož je kar ni mogel prehvaliti. Poizkusi tudi ti Kolinsko kavno primes, in videla boš, da bo tudi tvoja kava izvrstna.« — Tako mi je svetovala prijateljica in jaz sem jo ubogala. Danes sem ji za njen svet hvaležna, ker vidim, da mi je res dobro svetovala. Moja kava je zdaj okusna, mož ne godrnja več in če me pride kaka prijateljica obiskat, ji brez bojazni ponudim svojo kavo. Svetovala bi vsem slovenskim gospodinjam, da kupujejo povsod edinole pristno Kolinsko kavno primes, kajti to bo le v njihovo lastno korist. —

? I ? I K O ? O ?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikeljnasta in jeklena se dobi samo pri	? I ? I K O ? O ?
<h1>H. Suttner, Ljubljana</h1>		
<h2>Mestni trg</h2>		
? I ? I K O ? O ?	Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška varstvena znamka I K O	? I ? I K O ? O ?

Ceniki
zastonj in
poštne
prosti.

*

Uhani,
prstani,
briljanti.

Pozor! Kdor želi imeti
dobro uro, naj zahteva z znamko

„Union“ ker te ure
so najbolj
trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana.

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn
»Union« v Bielu in Genèvi.

Ustanovljeno 1832

Priznано najboljše oljnate barve

zmlate s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencu po
finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko povr-
šino, razpošilja po nizkih cenah

ADOLF HAUPTMANN, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Edino posebna priložnost za nakup

trgovcem kakor tudi zasebnikom!

40 do 45 metrov lepo sortiranih ostankov

samo po K 16.—, I^a ostanki po K 18.—

sestoječih iz flanele za bluže in srajce, modnega ripsa,
zefirja, oksforda za srajce, posteljnine, blaga za pred-
pasnike, belega platna za srajce in spodnje hlače.

Ostanki so 5 do 15 metrov dolgi, za stanovitnost barv
se jamči, ker so najboljše kakovosti.

Razpošilja po povzetju

tkalnica platna KAREL KOHN, Nachod štey. 24, Češko.

Na željo pošljem od vseh svojih izdelkov vzorce zastonj
in poštne prosto.

≡ Špedicija in komisija ≡
„BALKAN“

Podružnica: Ljubljana, Dunaj. cesta 33
 v „Prvem ljubljanskem javnem skladišču“.

Centrala v Trstu.

== Prevažanje blaga in pohištva. ==
 Selitve s patent. selitvenimi vozovi
 Skladišče. na vse strani. Zacarinanje.

Zmerne cene!

Točno in solidno!

Redka prilika! Ker sem prevzel edino zalogo, mi je omogočeno, za le **5 K** ponuditi elegantno, posebno tenko amer. **14 kar. double-zlato švic. žepno uro.** Ta ura ima dobro idočo **36urno anker-kolesje** znamka „Speciosa“ in je na elektr. način s pravim zlatom prevlečena. Jamstvo 4 leta. 1 kom. K 5. 2 kom. K 9 50. Vsaki uri pridenem zastonj fino pozlačeno verižico. Brez nevarnosti, ker se zamenja ali pa denar povrne.

Razpošilja po povzetju **H. Spingarn, Krakovo, Avstrija, št. 180.**

Sem domač tkalec,

ponudim in pošljem proti povzetju 6 rjuh 150×200 za 12 kron, 20 m rumunskoga platna za 9 kron, 20 m kanefasa } za 20 kron
 10 m rumun. platna }
 6 brisak 50×110 }
 6 brisač za prah 65×65 }
 1 namizni prt 140×140 }
 40 m 2-12 m dolgih raznovrstnih čednih ostankov za 17 kron!

Izvolite se prepričati!

Josip Marek, tkalec
 v Dobrošove pri Nachodu, Češko.

Svetovno mojsterstvo v industr. ur vendar doseženo!

Prevzete edine zaloge mi omogočuje za **K 4 90** ponuditi eleg. posebno pločate amerik. **14 kar. double-zlato švic. žepno uro.** Ta ura ima dobro idočo **36 urno anker-kolesje** premovane znamke „Speciosa“ in je elektr. potom s pravim zlatom prevlečena. 4 letna garancija.

1 komad K 4 90. 2 komada K 9 30.

Vsaki uri je pridejana fino pozlačena verižica zastonj. Brez riziko, ker se zamenja ali denar vrne. Razpošiljanje po povzetju.

E. Holzer, Krakovo, Stradom 18/62.

Edina

**KOLINSKA
KAVINA
PRIMES**

ZNAK TOVARNE.

je
najokusnejši
in edino
pristni slovenski izdelek

Modna in športna
* trgovina *

P. MAGDIĆ, LJUBLJANA

Nasproti glavne
* pošte *

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice, svilnate vezenine, čipke, čipkasto blago, vložki, fischus, Jabots, damski ovratniki in kravate, svilnati in baržun. trakovi, pozamentrija, porte, žnore, resice, krepince, krepki in flori za žalovanje.

— **Šerpe** —
iz svile in čipk.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge in odeje za vozičke, sukanee za šivanje, pletenje in vezenje.

Dišave, mila in ustna voda.

Narodne vezenine, zastave, trakovi, znaki i. t. d.

Perilne, volnene in svilnate

— **bluze** —

spodnja krila iz batista, klota, listra in svile, hišne halje, predpasniki, vse vrste damskega perila, moderci, pasovi, rokavice, domači čevlji, galoše, nogavice, solnčniki, dežniki, pletene jope, čepice in gamaše za šport, žepni robci, kopalno perilo.

Posebni oddelek v I. nadstr. za

damske klobuke in slamnike,
oblike in vse nakitne predmete
za klobuke, pajčolani

kitničarija in delavnica za
moderniziranje klobukov
žalni klobuki vedno na skladišču.

Oddelek za gospode:

Klobuki, cilindri, slamniki in čepice.

Srajce, spodnje hlače, spalne srajce, predprsnički, ovratniki, zapestnice, žepni robci, kravate, nogavice, rokavice, naramnice, podveze, dr. Jagrovo zdravstveno perilo, dežniki, dežni plašči, galoše, gamaše, odeje za potovanje, palice, ščetke za obleko, lase in zobe.

Za turiste:

pelerine, nahrbtniki, dokolenice, gamaše, plezalni čevlji, vrvi, palice, cepini, dereze, aluminijeve posode, thermos.

Potrebščine
za sankanje, tenis in lovec.
Sokolske potrebščine.